

Eskilstuna kommun
info@eskilstuna.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Skogsängsskolan F-6 i Eskilstuna kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Eskilstuna kommun att senast den **19 februari 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Eskilstuna kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att ett åtgärdsprogram utarbetas om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd samt se till att eleven ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som den enskilda eleven behöver.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Eskilstuna kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att eleverna har en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Bedömning

Skogsängsskolan F-6 följer upp och analyserar kunskapsresultaten i varje årskurs och gör jämförelser mellan flickor och pojkar, mellan ämnen och årskurser. Skolan följer även upp och analyserar elevernas upplevelse av trygghet och studiero. Resultat, analys och insatser dokumenteras i rektorns sammanfattning av det systematiska kvalitetsarbetet för läsåret 2016/17. Av rektorns rapport framgår bland annat att skolan

behöver genomföra insatser för att stärka vissa elevgruppers upplevelse av trygghet och studiero. Vidare framgår att rutinen för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd behöver förtydligas i organisationen och att speciallärarinsatserna behöver utvecklas. Skolans slutsatser sammanfaller med resultatet av Skolinspektionen tillsyn, det vill säga att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd samt i arbetet med att tillförsäkra eleverna en god studiemiljö. För att eleverna utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål behöver skolan därför vidta åtgärder.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utarbeta åtgärdsprogram och ge särskilt stöd. Alla elever som har bedömts vara i behov av särskilt stöd har inte åtgärdsprogram. Det finns också elever vars behov av särskilt stöd inte tillgodoses. Bristerna i skolans arbete riskerar att negativt påverka elevers möjligheter att nå kunskapskraven.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd.

Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, avsnitt 2.8, framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver. Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40, s. 24) med kommentarer om arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram framgår att rektorn ansvarar för att det finns tydliga och fungerande rutiner på skolenheten för vad som gäller när till exempel lärare och övrig skolpersonal uppmärksammar att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Rektorn har ett ansvar för att se till att personalen känner till och följer de här rutinerna. Vidare framgår (s. 36) att det är rektorn som ansvarar för att det finns fungerande rutiner på skolenheten för att utarbeta och dokumentera åtgärdsprogram.

Skolinspektionens utredning

Av intervju med lärare, elevhälsoteamet och rektorn framgår att skolan har en ny handlingsplan för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Handlingsplanen innehåller rutiner som ska säkerställa att elevers behov av extra anpassningar och särskilt stöd uppmärksammas, utreds och tillgodoses samt att arbetet dokumenteras i individuella utvecklingsplaner respektive åtgärdsprogram. Handlingsplanen tydliggör ansvarsfördelningen enligt samtliga intervjuade.

Enligt rektorn återstår en del arbete innan rutinerna är på plats vad gäller utredning av behovet av särskilt stöd, genomförande och uppföljning av särskilda stödinsatser samt

utarbetande av åtgärdsprogram. Enligt rektorn genomförs särskilda stödinsatser men processen med utredning och dokumentation fungerar ännu inte fullt ut. Enligt lärare har skolan svårt att hinna utreda behovet av särskilda stödinsatser innan ett åtgärdsprogram utarbetas. Vidare framkommer i intervjun med elevhälsoteamet att det finns elever som ges särskilt stöd men som saknar åtgärdsprogram.

Enligt elevhälsoteamet har skolan elever som är i behov av särskilt stöd men som ännu inte har fått det. En orsak till detta är att skolan inte har tillräcklig tillgång till insatser från speciallärare. Skolan försöker rekrytera en ytterligare speciallärare men har ännu inte lyckats. Elevhälsoteamet anser emellertid att de flesta elever får de extra anpassningar och särskilda stöd de behöver även om inte åtgärdsprogram har utarbetats för samtliga elever som ges särskilt stöd. Enligt rektorn ges extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som är i behov av detta.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Skogsängsskolan F-6 inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreligger skäl att förelägga Eskilstuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Skogsängsskolans arbete med att tillförsäkra alla elever en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero. Utredningen visar att under vissa lektioner har lärare svårt att leda undervisningen vilket leder till brister i studieron. Vidare visar utredningen att det förekommer konflikter mellan elever i klassrummen och på raster. Skolan följer visserligen upp elevernas upplevelse av trygghet och studiero och insatser genomförs för att förbättra situationen. Skolinspektionen bedömer emellertid att skolans arbete behöver fortsätta och intensifieras eftersom bristerna i skolmiljön riskerar att negativt påverka elevers möjlighet att nå kunskapskraven.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 319 och 320) betonas att en av de viktigaste förutsättningarna för att barn och ungdomar ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden är en trygg och stimulerande lärandemiljö. Det förebyggande arbetet är centralt. Det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa trygghet och studiero i skolan. Enligt förarbetena är också rektorns skyldighet att se till att elevers behov av stöd utreds och att stödåtgärder kommer till stånd för elever i behov av stöd även det en del i arbetet med att skapa en trygg och stimulerande studiemiljö för alla elever.

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med elever framgår att det kan vara stökigt under vissa lektioner. Det kan också förekomma en del bråk på raster. Elever uttrycker att de generellt sett känner sig trygga i skolan men att lärare reagerar försent vid elevkonflikter och ingriper först när situationen redan gått över styr. Enligt lärare i en av intervjuerna är elevernas uppfattning känd och situationen på raster är ett utvecklingsområde.

Av intervju med lärare framgår att de är bekymrade över elevernas studiemiljö i några av klasserna där det kan förekomma bråk och hårda ord. Även skolans elevhälsoteam beskriver i intervjun att studiemiljön varier mellan olika grupper.

Av Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att graden av studiero varierar. På några lektioner har ansvarig pedagog svårt att leda undervisningen och upprätthålla studiero. På dessa lektioner är det flera elever som inte överhuvudtaget arbetar med eller deltar i uppgifterna utan istället rör sig runt i salen, pratar med andra elever eller skriver på tavlan. Det finns även elever som sitter tysta på sina platser men utan att arbeta med eller delta i uppgiften. Under dessa lektioner ägnar pedagogerna mycket tid åt att tillrättavisa eleverna, exempelvis gällande att de ska gå tillbaka till sina platser, vara tysta, sitta stilla och inte göra olika läten. I flera fall struntar berörda elever i pedagogernas tillsägelser, vilket inte följs upp av pedagogerna. Det är inte högljutt under aktuella lektioner men det blir inget flöde i lektionen på grund av ständiga avbrott i arbetet i samband med att pedagoger tillrättavisar elever.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Skogsängsskolan F-6 inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreligger skäl att förelägga Eskilstuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga områden som granskats

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Eskilstuna kommun uppfyller författningarnas krav inom övriga områden som granskats; undervisning och lärande, bedömning och betygssättning, förutsättningar för lärande och utveckling samt styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Carin Holtz
Enhetschef

Eleonor Duvander
Undervisningsråd/Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Skogsängsskolan F-6

Fakta om Skogsängsskolan F-6

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Eskilstuna kommun under hösten 2017. Skogsängsskolan F-6 besöktes av Skolinspektionen mellan den 18 september 2017 och den 20 september 2017.

Skogsängsskolan F-6 har totalt ca 375 elever i förskoleklass samt årskurserna 1-6. Skolan ligger i Eskilstuna tätort. Elevantalet har de senaste åren ökat och lett till att verksamheten nu är i behov av utökade lokaler. Grundskolans lärare är indelade i två arbetslag, ett för årskurserna 1-3 och ett för årskurserna 4-6. Personalen i förskoleklass och fritidshem bildar ett arbetslag. Skolledningen består av rektorn och den biträdande rektorn.

Måluppfyllelse

Av Skogsängsskolans egen redovisning av kunskapsresultat, våren 2016, framgår att 86 procent av eleverna i årskurs 3 bedöms ha nått godtagbara kunskaper i ämnet svenska som andraspråk. Motsvarande värde för ämnet svenska var 89 procent och för ämnet matematik 71 procent. I de naturorienterande ämnena bedömdes 96 procent av eleverna ha nått godtagbara kunskaper och i de samhällsorienterande ämnena bedömdes samtliga elever ha nått godtagbara kunskaper.

Av nationell statistik över terminsbetygen, läsåret 2016/17, framgår att i flertalet ämnen fick samtliga eller nästan samtliga elever godkända betyg. För ämnena modersmål och svenska som andraspråk saknas uppgifter på grund av att resultatet baseras på färre än 10 elever. Lägst var måluppfyllelsen i ämnet svenska där 77 procent av eleverna fick godkända betyg. Samma år var den genomsnittliga betygspoängen högst i ämnet hem- och konsumentkunskap (13,1) och lägst i ämnet svenska (9,8).